

Särskilda rekommendationer
specifika teoretiska och praktiska kunskapsmål
för ST-läkare inom specialiteten ögonsjukdomar
enligt ST 2021

ST-läkare:

Handledare:

Specialitetsövergripande delmål (a+b)

Delmål STa1 Hälso- och sjukvårdens förutsättningar
Delmål STa2 Systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete
Delmål STa3 Medicinsk vetenskap
Delmål STa4 Etik
Delmål STa5 Ledarskap
Delmål STa6 Lärande
Delmål STa7 Vårdhygien och smittskydd

Delmål STb1 Kommunikation med patienter och närstående
Delmål STb2 Sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande arbete
Delmål STb3 Försäkringsmedicin
Delmål STb4 Palliativ vård

Specialitetsspecifika delmål (c)

Delmål STc1 Optik och refraktionering
Delmål STc2 Undersökningsmetoder inom oftalmologin
Delmål STc3 Ögats yttre delar, adnexa och orbita
Delmål STc4 Ögats främre segment
Delmål STc5 Uvea
Delmål STc6 Näthinnans medicinska sjukdomar
Delmål STc7 Näthinnans och glaskroppens kirurgiska sjukdomar
Delmål STc8 Synsinnetts utveckling/barnoftalmologi
Delmål STc9 Glaukom
Delmål STc10 Neurooftalmologi
Delmål STc11 Ögonsjukdomar associerade med andra sjukdomstillstånd
Delmål STc12 Synrehabilitering
Delmål STc13 Helhetssyn på patientens samlade läkemedels-behandling
Delmål STc14 Lagar och föreskrifter

Kurser

För de a- och b-delmål som kräver kurs rekommenderas i första hand specialitetsövergripande kurser (exempelvis anordnade via sjukhus eller regionövergripande). För c-delmålen rekommenderas i första hand de kurser som genomförs i regi av Sveriges Ögonläkarförening men även annan likvärdig kurs (exempelvis utomlands) kan vara tillräcklig.

Kursnamn	Delmål/delar av delmål
Neuro	STc1, STc2, STc9, STc10, STc11, STc14
Diabetes	STc2, STc6, STc7, STc11
Retina	STc2, STc6, STc7, STc11, STc12, STc13
Praktisk optik	STc1, STc2, STc4, STc8, STc12
Lins/refraktiv	STc1, STc2, STc4, STc7, STc8, STc12
Kornea	STc2, STc3, STc4, STc11,
Glaukom	STc2, STc9, STc12, ST13, STc14
Barn	STc2, STc3, STc5, STc6, STc8, STc10, STc11, STc12
Uvea	STc2, STc5, STc11
Plastik/onk/orb	STc3, STc4, STc6, STc7, STc8, STc10, STc11

Delmål STa1	Hälso- och sjukvårdens förutsättningar	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	- Uppvisa kunskap om hälso- och sjukvårdens olika ekonomiska styrningssystem och deras betydelse för prioriteringar och avvägningar i det dagliga arbetet -Uppvisa kunskap om hur förändringar av medicinska, tekniska eller organisatoriska förutsättningar kan få betydelse för var, när och hur hälso- och sjukvård kan bedrivas			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	En eller flera kurser			

Delmål STa2	Systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna identifiera risker och vårdskador och andra kvalitetsbrister och kunna vidta adekvata åtgärder -Kunna utvärdera processer och resultat och kunna ta ett ansvar för att förbättrande åtgärder genomförs			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	Utvecklingsarbete			
Allmänna råd	Deltagande i en eller flera kurser Deltagande i större yrkesrelaterad sammankomst			

Delmål STa3	Medicinsk vetenskap	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna tillämpa medicinskt vetenskapliga metoder och forskningsetiska principer -Kunna kritiskt granska och värdera medicinsk vetenskaplig information -Kunna ta ett ansvar för att medicinsk vetenskaplig kunskap omsätts och tillämpas i hälso- och sjukvården			

Delmål STa4	Etik	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	Kunna analysera etiska problem med utgångspunkt i medicinsketiska principer			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	Klinisk tjänstgöring under handledning eller utvecklingsarbete			
Allmänna råd	Deltagande i reflektion i grupp			

Delmål STa5	Ledarskap	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna leda medicinskt arbete på arbetsplatsen -Kunna utveckla det multiprofessionella samarbetet på arbetsplatsen			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	-Klinisk tjänstgöring under handledning -En eller flera kurser			
Allmänna råd	Deltagande i reflektion i grupp			

Delmål STa6	Lärande	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna ta ett ansvar för det kontinuerliga lärandet på arbetsplatsen -Kunna förmedla kunskaper inom den egna specialitetens ämnesområde till olika målgrupper -Kunna planera och genomföra undervisning -Kunna handleda medarbetare och studenter			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	-Klinisk tjänstgöring under handledning -En eller flera kurser			
Allmänna råd	-Handleda under handledning -Undervisa under handledning			

Delmål STa7	Vårdhygien och smittskydd	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	Kunna ta ett ansvar för arbetsplatsens systematiska arbete med att förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	Klinisk tjänstgöring under handledning eller deltagande i en eller flera kurser			

Delmål STb1	Kommunikation med patienter och närstående	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna göra patienter och närstående delaktiga i vård och behandling med utgångspunkt i individuella förutsättningar och behov -Kunna ge patienter och närstående svåra besked respektfullt, empatiskt och med lyhördhet -Kunna stödja patienter i att hantera en förändrad livssituation till följd av sjukdom eller funktionsnedsättning			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	-Klinisk tjänstgöring under handledning -En eller flera kurser			
Allmänna råd	-Deltagande i reflektion i grupp -Medsittning			

Delmål STb2	Sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande arbete	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna vägleda patienter i frågor om levnadsvanor i syfte att förbättra hälsa och förebygga sjukdomar -Kunna stödja patienter i att upprätthålla friska funktioner i samband med sjukdom och behandling			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	-Klinisk tjänstgöring under handledning -En eller flera kurser			
Allmänna råd	Deltagande i reflektion i grupp			

Delmål STb3	Försäkringsmedicin	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna tillämpa metoder inom försäkringsmedicin som en del av behandlingen av den enskilda patienten -Kunna samverka i försäkringsmedicinska frågor som rör den enskilda patienten med aktörer inom och utanför hälso- och sjukvården			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	-Klinisk tjänstgöring under handledning -En eller flera kurser			

Delmål STb4	Palliativ vård	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna tillämpa principer för palliativ vård med beaktande av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov - kunna genomföra brytpunktssamtal med patienter och närstående			
	Utbildningsaktiviteter			
Deltaga i	-Klinisk tjänstgöring under handledning eller auskultation -Deltagande i en eller flera kurser			
Allmänna råd	-Deltagande i seminarium -Medsittning -Träning i simulerad miljö			

Delmål STc1	Optik och refraktionering	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ha kunskap om	- Principerna för optik och refraktionering - Olika typer av glas (exempelvis monofokala, bifokala, progressiva)	Optik Optik		
Ha kännedom om	- Diagnostisering av aniseikoni, anisometri och amblyopi	Lins/ref/Kornea		
	Utbildningsaktiviteter			
Behärska	- Fullständig refraktionering som består av en subjektiv och en objektiv refraktionering med förfinande av styrka av sfär och cylinder samt cylinderaxeln - Mätning av refraktion med autorefraktometer - Glasförskrivning till vuxna - Manuell och automatiserad keratometri	Optik/kornea		
		Optik		
		Optik		
		Optik/Kornea		
Deltaga i	kurs(er)/utbildningsaktivitet enligt ovan			

Delmål STc2	Undersökningsmetoder inom oftalmologin	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ha ingående kunskap om	- Tolkning av ögonbottenbilder - Tolkning av manuell perimetri - Tolkning av datoriserad perimetri	Retina		
		Glaukom		
		Glaukom		
Ha kunskap om	- Pachymetri - Fotografering av ögonbotten - Metoder för avancerad avbildning av fundus (exempelvis OCT, HRT) - Tolkning av fluoresceinangiografi - Tolkning av Lees skärm (eller motsvarande test) - Minst en alternativ metod för mätning av ögontryck - Undersökning av synfält med manuell perimeter - Minst en typ av biometri - Korneal topografi/tomografi	Kornea, glaukom		
		Retina		
		Retina, glaukom, optik		
		Retina, diabetes		
		Neuro, barn		
		Glaukom		
		Glaukom		
		Lins/ref, optik		
		Kornea, optik		

Ha kännedom om	<ul style="list-style-type: none"> - Pupillometri - Aberrometri - Fotografering av korneas endotel, IVCM (in vitro konfokal mikroskopi) - Tolkning av ICG-angiografi - Fullfältselektroretinografi (ffERG), multifokalt ERG (mfERG), Elektrookulografi (EOG), mörkeradaptation, visual evoked potentials (VEP) och genetisk utredning - Retinoskopi/skiaskopi 	Lins/ref		
		Lins/ref, optik		
		Kornea, optik		
		Diabetes, retina, uvea		
		Retina, optik, barn		
Utbildningsaktiviteter				
Behärska	<ul style="list-style-type: none"> -Basal ögonundersökning -Direkt och indirekt oftalmoskopi (monokulär) -Fundusundersökning med handhållen lins -Fundusundersökning med kontaktglas -Applanationstonometri med Goldmann-tonometer -Gonioskopi -Ultraljudsundersökning av ögat med B-scan -Undersökning av synfält med datoriserad perimeter -Färgsinnesprövning med pseudoisokromatiska tavlor och Sahlgren saturation test -Amslers nät -Exoftalmometri (exempelvis Hertel) 	Optik		
		Optik		
		Optik		
		Optik		
		Glaukom		
		Retina		
		Glaukom		
		Retina		
		Retina		
Neuro				
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål STc3	Ögats yttre delar, adnexa och orbita (ögonlock, ögonmuskler, tårvägar, tårkörtel och orbita)	Kurs	Egen notering	Sign
Kompetenskrav				
Ha ingående kunskap om	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostik av felställningar i ögonlocken, som exempelvis ektropion, entropion och ptos hos vuxna - Diagnostik av benigna och maligna ögonlockstumörer - Diagnostik av sjukdomar i tårvägarna - Diagnostik och handläggning av inflammationer i ögonlocken, exempelvis chalazion och blefarit - Diagnostik av och behandlingsmöjligheter av lagoftalmus - Diagnostik av inflammationer och infektioner i orbita - Indikation och utförande av kantotomi och kantolys - Ögonlockens anatomi och funktion - Tårvägarnas anatomi 	Plastik/onk/orb		
Ha kunskap om	<ul style="list-style-type: none"> - Ögonmusklernas och orbitas anatomi - Indikationer och tekniker för tårvägskirurgi - Indikationer för och tekniker för behandling av ptos, ektropion, entropion/trichiasis - Diagnostik, utredning och differentialdiagnostik av processer i orbita inklusive tyroideaassocierad oftalmopati - Diagnostik och handläggning av medfödda felställningar i ögonlock och tårvägar hos barn - Behandling av tyroideaassocierad oftalmopati 	Plastik/onk/orb/ barn		
Ha kännedom om	- Metoder för kirurgisk reparation av tårvägsskada	Plastik/onk/orb		
Utbildningsaktiviteter				
Behärska	<ul style="list-style-type: none"> - Ögonlocksstatus inklusive ptosstatus - Tårvägsstatus - Orbitastatus inklusive Hertel - Handläggning av mindre ögonlocksskada utan tårvägsengagemang (exempelvis planerad dermatochalasisoperation/pentagonal) - Biopsitagning av hudtumör - Stocksuturer - Tillfällig suturtarsorafi - Kantotomi och kantolys 	Plastik/onk/orb		

Initialt handlägga	<ul style="list-style-type: none"> - Felställningar i ögonlocken, som exempelvis ektropion, entropion, ptos hos vuxna - Benigna och maligna ögonlockstumörer - Sjukdomar i tårvägarna - Orbitatrauma - Inflammationer och infektioner i orbita - Processer i orbita inklusive tyroideaassocierad oftalmopati - Skador i ögonlock och tårvägar, sluten respektive öppen bulbskada 	Plastik/onk/orb		
Ha närvarat vid	<ul style="list-style-type: none"> - Evisceration och/eller enukleation - Ektropionoperation - Entropionoperation - Chalazionoperation - Ögonlocksskada - Tårvägskirurgi - Operation av ögonlockstumör 			
Deltaga i	kurs(er)/utbildningsaktiviteter enligt ovan			

Delmål STc4	Ögats främre segment (konjunktiva, kornea, sklera och lins)	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ha ingående kunskap om	<ul style="list-style-type: none"> - Korneas anatomi, histologi och fysiologi - Indikationer för kataraktkirurgi - Postoperativ bedömning och handläggning av patienter som genomgått kataraktkirurgi - Diagnostik och handläggning av efterstarr - Diagnostik, differentialdiagnostik och handläggning av infektiösa keratiter - Handläggning av recidiverande kornealerosion - Postoperativ bedömning och handläggning av patienter som genomgått ingrepp i kornea - Primär bedömning och diagnostik av sluten respektive öppen bulbskada - Primär bedömning och diagnostik av kemisk, termisk och UV-ljus skada - Diagnostik av torra ögon - Handläggning av inflammatorisk keratit och sklerit 	Kornea		
		Lins/ref		
		Lins/ref		
		Lins/ref		
		Kornea		
		Kornea		
		Retina, kornea		
Kornea Kornea/uvea				

Ha kunskap om	<ul style="list-style-type: none"> - Tekniken för kataraktkirurgi - Korneal topografi/tomografi - Linsens embryologi, anatomi, histologi och åldrande - Principer för bestämning av IOL-styrka - Komplikationer till kataraktkirurgi och deras handläggning - Olika typer av katarakt och deras etiologi - Korneas anatomi, histologi och fysiologi - Degenerationer och dystrofier i kornea (exempelvis Fuchs endoteliala dystrofi, keratokonus) - Pterygium - Handläggning av immunologiska förändringar i kornea och sklera - Diagnostik och behandling av benigna och maligna tumörer - Olika typer av lokalanestesi av ögat 	Lins/ref		
		Lins/ref		
		Lins/ref		
		Lins/ref, optik		
		Lins/ref		
		Lins/ref		
		Kornea		
		Kornea		
		Kornea		
		Kornea		
Ha kännedom om	<ul style="list-style-type: none"> - Olika typer av kontaktlinser – medicinska och övriga indikationer - Tekniker för kornealtransplantation - Postoperativ bedömning och handläggning av patienter som genomgått ingrepp i kornea - Tekniker samt vanliga komplikationer vid refraktiv kirurgi - Korneala stamceller och korneal sårhäkning - Indikationer och principer för transplantation av Amnionhinna 	Kornea, optik		
		Kornea		
		Kornea		
		Lins/ref		
		Kornea		
		Kornea		
Utbildningsaktiviteter				
Behärska	<ul style="list-style-type: none"> - YAG-kapsulotomi - Inläggning och avlägsnande av bandagekontaktlinn - Odling och virusisolering från konjunktiva och kornea - Avlägsnande av konjunktivala och korneala främmande kroppar 	Lins/refr		
Initialt handlägga	-Okulära skador	Retina, kornea		
Ha närvarat vid	<ul style="list-style-type: none"> - Reparation av korneoskleral penetration eller liknande ingrepp - Kataraktkirurgi 			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål STc5	Uvea (revidering pågår)	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ha ingående kunskap om	utredning och behandling av akut och kronisk uveit	Uvea		
	komplikationer av uveiter	Uvea		
Ha kunskap om	uveas och skleras anatomi, fysiologi och immunologi	Uvea		
	etiologi, klassifikation och systemassocierade skleriter, uveiter och keratiter	Uvea, kornea (skleriter)		
	utredning och behandling av uveit hos barn	Uvea, barn		
	utredning och behandling av sklerit och dess komplikationer	Uvea		
	subkonjunktivala och/eller subtenonala kortisoninjektioner	Uvea		
	Utbildningsaktiviteter			
Behärska	undersökning av främre kammaren, iris, glaskroppen, pars plana, retina och retinala kärl			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål STc6	Näthinnans medicinska sjukdomar	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ha ingående kunskap om	-Diagnostik och handläggning vid diabetesretinopati	Diabetes		
	-Diagnostik och handläggning vid torr/våt AMD	Retina		
	-Diagnostik och handläggning vid retinala kärlocklusioner	Retina		
	-Diagnostik och handläggning vid central serös korioretinopati	Retina		
	-Tolkning av makula OCT	Retina, Diabetes		
Ha kunskap om	-Näthinnans och koroideans anatomi, histologi och fysiologi	Retina, Diabetes		
	-Utredning, uppföljning och behandling av Retinitis Pigmentosa, Best, Stargardts	Retina, barn		
	-Diagnostik och handläggning vid juxtafoveala telangiectasier	Retina		
	-Diagnostik och handläggning vid andra retinala vaskulära sjukdomar	Retina	Fundus hypertonicus, PEVAC, OIS, Sickle cell, makroaneurysm mm	
	-Diagnostik och handläggning vid tumörer i bakre segmentet	Retina, plastik/onk/orb		

	-Tolkning av OCT angiografi (OCTA)	Retina, Diabetes		
	-Tolkning av ultraljudsundersökning B scan	Retina, plastik/onk/orb		
	-Indikationer för fluorescein och ICG angiografi (FA/ICGA)	Retina		
	-Indikationer för fundus autofluorescens (FAF)	Retina		
	-Indikationer för fotodynamisk terapi (PDT)	Retina		
	-Indikationer för elektrofysiologisk undersökning	Retina		
Ha kännedom om	-Näthinnans och koroideans embryologi	Retina		
	-Utredning, uppföljning och behandling vid övriga hereditära retinala degenerationer	Retina, barn		
	-Tolkning av fundus autofluorescens	Retina		
	-Tolkning av fluorescein och ICG angiografi	Retina		
	-Genomförande av PDT	Retina		
	-ffERG/mfERG/EOG/VEP/genetisk utredning	Retina, Barn		
	-Basal genetik och genetisk vägledning	Retina, Barn		
	Utbildningsaktiviteter			
Behärska	-Indirekt oftalmoskopi med pannlampa och lins	Retina		
	-Fundusbedömning med lins och ögonmikroskop	Retina		
	-Makulaundersökning med OCT	Retina, Diabetes		
	-Intravitreal injektion av läkemedel och implantat	Retina, Diabetes		
	-Panretinal laserbehandling (PRP)	Diabetes		
	-Ultraljudsundersökning med B-scan	Retina, plastik/onk/orb		
	-Gonioskopi	Glaukom		
Deltaga i	Kurs(er) enligt ovan			

Ha kunskap om	-Diagnostik och handläggning av ptos -Principer för handläggning av ROP -Principer för handläggning av retinoblastom -Diagnostik och principer för handläggning av katarakt, keratokonus, glaukom och inflammatorisk keratokonjunktivit hos barn -De vanligaste kongenitala anomalierna som påverkar synen -Hur ett ortoptiststatus tolkas	Plastik/onk/orb, barn		
		Barn		
		Plastik/onk/orb		
		Lins/ref, barn		
		Barn		
		Barn		
Utbildningsaktiviteter				
Behärska	-Visusprovning på barn -Skiaskopi -Glasögonförskrivning till barn -Undersökning av binokulärseendet, ögonens ställning, rörelser och cover-/uncover-test -Klinisk utvärdering av patient med strabism -Bedömning av ögonbottenreflex hos spädbarn -Indirekt oftalmoskopi på barn -Tomografi/topografi på barn	Barn		
		Barn		
		Barn		
		Barn		
		Barn		
		Barn		
		Barn		
		Barn		
Självständigt handlägga	-Bedömning av ackommodationsförmågan	Barn		
Ha närvarat vid	-Tårvägsingrepp (exempelvis sondering av små barn) -Strabismkirurgi	Barn		
		Barn		
Deltaga i	Kurs(er) enligt ovan			

Delmål STc9	Glaukom	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ha ingående kunskap om	<ul style="list-style-type: none"> - Klassifikation och genes till öppenvinkel- och trångvinkelglaukom - Riskfaktorer och diagnoskriterier för olika typer av glaukom (och glaukomprogress) - Behandling och uppföljning av dessa glaukom - Kammarvinkelns anatomi vid olika tillstånd samt klassificering - Anatomi och fysiologi gällande kammarvattenproduktion och avflöde - Teorin bakom och principer för olika tryckmätningssmetoder samt deras begränsningar - Glaukomatösa strukturella (papill/RNFL) och funktionella (synfält-) skador och deras samband - Principer för och tolkning av datoriserad perimetri och bedömning av progression - Individualiserad behandling med hänsyn till patientens synfunktion och relaterad livskvalitet, förväntad överlevnad och compliance - Principer för farmakologisk behandling; klasser, preparat, indikationer, kontraindikationer och biverkningar - Principer för intensifierad glaukombehandling (behandlingstrappa) samt indikationer för laser och kirurg 	Glaukom		
Ha kunskap om	<ul style="list-style-type: none"> - Glaukometts epidemiologi - Diagnoskriterier för, klassifikation av och genes till olika typer av glaukom hos barn - Diagnoskriterier för, klassifikation av och genes till olika typer av sekundära glaukom - Indikationer, tolkning och begränsningar av OCT i glaukomdiagnostik - Olika typer av laserbehandlingar för glaukom - Olika kirurgiska metoder (filtrerande kirurgi, MIGS, shuntar/ventiler, cyklodestruktion) och adjuvant terapi - Postoperativa komplikationer och handläggning av dessa, inklusive needling - Körkortskrav - Ekonomi och hållbar resursanvändning - Patientens önskemål och förväntningar 	Glaukom		
Ha kännedom om	<ul style="list-style-type: none"> - Principer för och tolkning av Goldmann-perimetri - Iridoplastik, goniopunktion, - Trabekulotomi, goniotomi 	Glaukom		

	<ul style="list-style-type: none"> - Malignt glaukom - Övriga diagnostiska tekniker: pakymetri, UBM, främre segment-OCT 			
Utbildningsaktiviteter				
Behärska	<ul style="list-style-type: none"> - Applanationstonometri och tryckmätning med Icare - Bedömning av synnervshuvud och nervfiberlager vid glaukom - Tolkning av synfältsdefekter inklusive uppföljning - Tolkning av OCT - Gonioskopi - Pachymetri - Lasertrabekuloplastik - Laseriridotomi 	Glaukom		
Självständigt handlägga	<ul style="list-style-type: none"> - Akut glaukom - Kroniskt öppenvinkel- och trångvinkelglaukom 	Glaukom		
Initialt handlägga	<ul style="list-style-type: none"> - Sekundärt glaukom - Barnglaukom - Postoperativa kontroller efter filtrerande kirurgi - Postoperativa komplikationer efter glaukomkirurgi 	Glaukom		
Deltaga i	kurs(er)/utbildningsaktivitet enligt ovan			

Delmål STc10	Neurooftalmologi	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ha ingående kunskap om	<ul style="list-style-type: none"> - Papillödem och dess bakomliggande orsaker - Tolkning av neurologiska synfältsdefekter - Ischemisk och inflammatorisk optikusneuropati 	Neuro		
Ha kunskap om	<ul style="list-style-type: none"> - Olika pupillrubbningsar - Enkel/multipel ögonmuskelpares - Nystagmus - Anatomi och funktion av synbanorna och synsinnen samt nervförsörjning av ögonmuskler/ögonlock 	Neuro		
Ha kännedom om	<ul style="list-style-type: none"> - Olika färgsinnes tester (kvalitativa och kvantitativa) - Förstå färgsinnesdefekter 	Neuro		

	Utbildningsaktiviteter			
Behärska	- Bedömning av pupillreflexer - Enkla synfältstest (enkelt och dubbeltkonfrontationstest, färgmättnadstest) - Neurooftalmologiskt status bedside - Bedömning av OCT vid synnervssjukdom	Neuro		
Självständigt handlägga	- Arteritisk/icke-arteritisk AION - Papillödem senkundärt till intrakraniell tryckstegring - Optikusneurit - Ögonmuskelpareser - Pseudotumorcerebri - Idiopatisk orbital inflammation - Somatofrom synnedsättning	Neuro, Barn, Onk, Orb		
Initialt handlägga	- Pupillrubbning - Ptos - Nystagmus - Exoftalmus - Diplopi - Intrakraniella processer som påverkar synbanorna - Hereditär och metabol opticusneuropati	Neuro, Barn		
Deltaga i	kurs(er)/utbildningsaktiviteter enligt ovan			

Delmål STc11	Ögonsjukdomar associerade med andra sjukdomstillstånd	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ha kännedom om inom område:				
- Barn	Albinism, Fetalt alkohol syndrom, Juvenil idiopatisk artrit, Metabola sjukdomar, Prematurt födda, Relevanta syndrom av genetisk orsak (exempelvis Downs, Marfans)	Barn		
- Hud	Atopiskt och seborroiskt eksem, Rosacea, psoriasis	Kornea		
- Infektion	HIV, Borrelia, Herpesgruppens virus, Klamydia och andra bakteriella infektioner, Rubella, Svampinfektioner, Syfilis, Toxoplasmos, Toxocara, Tuberkulos	Uvea		

- Invärtesmedicin	Allergi, Ateroskleros, Diabetes, Graves' sjukdom, Hyperkolesterolemi, Hypertoni, Inflammatoriska tarmsjukdomar, Koagulationsrubbningar, Maligna blodsjukdomar inkl GVHD, Sarkoidos	Diabetes, plastik/onk/orb, uvea, retina		
- Neurologi	Duanes och Möbius' syndrom, Facialis pares, Horner's syndrom, Huvudvärk, Intrakraniella processer som påverkar synbanorna och n. trigeminus, Marcus-Gunns syndrom, Multipel skleros, Myastenia gravis, Progressiv extern oftalmopati	Neuro, barn		
- Reumatologi	Mb Bechterew, Mb Behcet, Jättecellsarterit, reaktiv artrit Reiters syndrom, Reumatoid artrit, Sjögrens syndrom, Stevens Johnsons syndrom, Systemisk lupus erytematosus, granulomatös polyangit och andra vaskulitsjukdomar.	Uvea, kornea		
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål STc12	Synrehabilitering	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Kunskap om	- Det blinda barnets utveckling och hjälpbehov - Hjälpmedel vid AMD - Uttalade refraktiva fel och specialanpassade kontaktlinser	Barn Retina Optik/Kornea		
Kännedom om	-Hjälpmedel vid olika synfältsdefekter (exempelvis glaukom, RP, stroke, hjärntumör) -Punktskrift och datasystem med tal och punkt	Glaukom		
	Utbildningsaktiviteter			
Behärska	-Indikationer för kontakt med synpedagog, optiker eller kurator på en syncentral -Indikationer för medicinska kontaktlinser -Indikationer för synhjälpmedel	Optik/Kornea/Barn Lins/ref/optik		
Auskultera	vid syncentral			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål STc13	Helhetssyn på patientens samlade läkemedels-behandling	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Läkaren ska	-Kunna tillämpa en helhetssyn på patientens samlade läkemedelsbehandling - Kunna anpassa läkemedelsbehandling inom specialiteten utifrån enskilda patienters ålder, kön, vikt, njur- och leverfunktion samt andra eventuella faktorer, till exempel övrig medicinering, samsjuklighet, graviditet och amning - Kunna bedöma risker för biverkningar och interaktioner vid läkemedelsbehandling inom specialiteten - Ha kännedom om genterapi och antisensoligonukleotidterapi	Glaukom, retina		
	Utbildningsaktivitet			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål STc14	Lagar och föreskrifter	Kurs	Egen notering	Sign
	Kompetenskrav			
Ingående kunskap om	Synkrav för olika körkort och anmälningsskyldighet vid ögonsjukdomar	Glaukom, neuro, Kornea		
Kännedom om	-Anmälningsskyldighet enligt vapenlagen vid synnedläggelse -Synkrav för piloter och lokförare			
	Utbildningsaktivitet			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			